

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/124/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119238484
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:6119238484.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Ivana Kubínyho a Mgr. Zuzany Holúbkovej v spore žalobcu: A. B. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, D., zast. Matoška & partners, s.r.o., so sídlom Ševčenkova 18, Bratislava, IČO: 45 376 263, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Slovenská správa ciest, so sídlom Miletičova 19, Bratislava, IČO: 00 003 328, o zaplatenie 15.244,03 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 19. júla 2022, č.k. 11C/11/2019-208, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalobcovi priznáva proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 15.244,03 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 15.244,03 eur od 01.03.2019 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanej vo výške 100 %.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobca od žalovanej domáhal zaplatenia 15.244,03 eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaná užívala jeho v žalobe špecifikované pozemky bez právneho dôvodu v čase od 01.03.2017 do 28.02.2019, čím sa na jeho úkor bezdôvodne obohatila. Uplatnil si aj úrok z omeškania a náhradu nákladov za vyhotovenie znaleckého posudku vo výške 222 eur.

3. Z dokazovania súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalovaná užívala v rozhodnom období, t.j. od 01.03.2017 do 28.02.2019, nehnuteľnosti, ktorých vlastníkom je žalobca. V konaní nebolo sporné, že na týchto pozemkoch je postavená cesta I. triedy I/9 a I/64, slúžiaca verejnemu záujmu. K týmto pozemkom žalovaná neuzatvorila so žalobcom žiadnu zmluvu, ktorá by ju oprávňovala užívať uvedené pozemky, a užíva ich doposiaľ. Táto skutočnosť nebola sporná.

4. Súd prvej inštancie uviedol, že nehnuteľnosti na LV č. XXXX v k.ú. B. sú vo vlastníctve žalobcu, ktoré nadobudol kúpnyimi zmluvami. Ide o tieto nehnuteľnosti, pozemky:

parcely registra „C“:

- parc. č. XXXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 249 m²,
parc. č. XXXX/XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 202 m²,
parc. č. XXXX/XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 216 m²,
parc. č. XXXX/XXX - ostatná plocha o výmere 57 m²,

parc. č. XXXX/XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 365 m²,
parc. č. XXXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 127 m²,
parc. č. XXXX/XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 444 m²,
parc. č. XXXX/X - ostatná plocha o výmere 164 m²,
parc. č. XXXX/X - ostatná plocha o výmere 70 m²,
parc. č. XXXX/X - ostatná plocha o výmere 1.973 m²,
parc. č. XXXX/XX - orná pôda o výmere 770 m²,

a

parcely registra „E“:

parc. č. XXX/X - trvalý trávnatý porast o výmere 948 m²,
parc. č. XXX - orná pôda o výmere 932 m²,
parc. č. XXXX - orná pôda o výmere 675 m²,
parc. č. XXXX - orná pôda o výmere 3.482 m²,
parc. č. XXXX - orná pôda o výmere 1.321 m².

5. V období od 01.03.2017 do 28.02.2019 nehnuteľnosti užívala žalovaná, ktorá spravuje zastavanú časť pozemkov, teda cestu I. triedy I/9 a I/64. Táto skutočnosť tiež v konaní sporná nebola a žalovaná to ani nenamietala.

6. Výšku bezdôvodného obohatenia stanovil znalec znaleckým posudkom č. X/XXXX zo dňa 18.12.2019. Stanovil výšku bezdôvodného obohatenia ako všeobecnú hodnotu ročného nájmu.

7. Žalovaná namietala, že sa bezdôvodne neobohatila, lebo pozemky pod cestou sa nikdy v budúcnosti nemôžu využívať inak, len ako cesta, teda pre verejný záujem. V tejto súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že nie je podstatné, či žalovaná má zisk, alebo iný majetkový prospech, lebo zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť vlastníka pozemku strpieť užívanie jeho pozemku bezplatne.

8. Žalovaná ďalej tvrdila, že výška uplatneného bezdôvodného obohatenia je nesprávna, lebo nie je odvodnená od skutočne užíwanej výmery, lebo nie všetky parcely sa nachádzajú pod cestným telesom. K tejto námietke súd prvej inštancie uviedol, že žalovaná túto skutočnosť nepreukázala a jej tvrdenia zostali len v teoretickej rovine.

9. Žalovaná namietala, že parcela registra „E“ č. XXX/X bola súčasťou parc. č. XXX, na ktorú bola uzavretá kúpna zmluva s E. B. dňa 04.01.1973. Parcelu č. XXX/X nadobudla touto kúpnu zmluvou a je podľa nej súčasťou parc. č. XXX. Pri tejto spornej parcele žalovaná mienila podať určovací žalobu, ale do skončenia konania, resp. vyhlásenia rozhodnutia vo veci, takúto žalobu na Okresný súd Prievidza nepodala.

10. Súd prvej inštancie k tomu skonštatoval, že parc. registra „E“ č. XXX/X je zapísaná ako vlastníctvo žalobcu v LV č. XXXX, pričom opak žalovaná v priebehu konania nepreukázala. Pri posúdení vydania bezdôvodného obohatenia nie je podstatné, či boli overené podpisy na kúpnych zmluvách zo 70-tych, resp. 80-tych rokov, predovšetkým podpisy na kúpnej zmluve zo 04.01.1973, ktorou E. B. odpredalo pozemky Československému štátu, medzi ktorými bola aj parc. č. XXX. Tiež nie je podstatné, aby súd skúmal pri tomto nároku, či bola vyplatená kúpna cena, alebo nie. Podstatné pre posúdenie nároku žalobcu podľa súdu prvej inštancie bolo, že žalobca je vlastníkom parc. č. XXX/X, ktorú nadobudol kúpnu zmluvou, teda ju nadobudol od vlastníka.

11. K vyvlastňovaciemu rozhodnutiu (č.l. 66) súd prvej inštancie uviedol, že z neho nie je úplne zrejmé, z ktorého dátumu je. Z obsahu ale považoval za zrejmé, že ide o vyvlastnenie pozemkov pre výstavbu cesty I/50 Južný obchvat. Na prednej strane tohto rozhodnutia je uvedený dátum 02.07.1981 (pravdepodobne ide o tento rok, nakoľko ide o málo čitateľnú fotokópiu listiny). Súd prvej inštancie upozornil, že je v ňom uvedená E. B., ktorej sa mal vyvlastniť pozemok parc. č. XXXX, ktorá už v tom čase nežila, lebo podľa úmrtného listu zomrela dňa XX.XX.XXXX. Toto vyvlastňovacie rozhodnutie má tak podľa súdu prvej inštancie právne vady, preto je neúčinné a ani nemohlo nadobudnúť právoplatnosť. Nie je tiež podstatné, či štát zaplatil náhradu občanom za vyvlastnené pozemky, alebo nie, pre posúdenie žalovaného nároku.

12. Žalovaná namietala aj parcely registra „E“ č. XXXX F. G. XXXX, z ktorých boli vytvorené iné parcely, ako je uvedené v žalobnom návrhu, a sú vymedzené geometrickým plánom č. XX/XXXX a č. XX/XXXX. Tvrdila, že ide o nezastavanú časť, preto v tejto časti žalobcovi nepatrí bezdôvodné obohatenie. Jej tvrdenie však podľa súdu prvej inštancie zostalo rovnako len v teoretickej rovine a na svoje tvrdenia nepredložila žiadne dôkazy. Uvedené parcely sú zapísané ako vlastníctvo žalobcu.

13. Súd prvej inštancie tak mal za bezpečne preukázané, že žalovaná užívala v rozhodnom období pozemky žalobcu. Žalovaná ich užívala bez právneho dôvodu. Preto má žalobca nárok podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákona na vydanie bezdôvodného obohatenia, výšku ktorého stanovil znalec H. E. I. v znaleckom posudku č. X/XXXX zo dňa 18.02.2019 ako všeobecnú hodnotu nájomu nehnuteľností.

14. Žalovaná sa podľa súdu prvej inštancie dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu. Preto je povinná zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5 % od 01.03.2019 podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonáva § 517 ods. 2 Občianskeho zákona, lebo žalobca vyzval žalovanú výzvou zo dňa 21.02.2019 na uzatvorenie nájomnej zmluvy a vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovaná prevzala dňa 22.02.2019.

15. Žalobca si uplatnil aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky, t.j. náhradu za vypracovanie znaleckého posudku v sume 222 eur. Súd prvej inštancie uviedol, že tieto náklady mu prizná spolu s trovami konania osobitným uznesením, ktorým bude žalobcovi priznaná náhrada trov konania vo výške 100 % voči žalovanej, lebo v konaní bol úspešný.

16. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 CSP, lebo žalobca bol v konaní úspešný, preto má nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % voči žalovanej.

17. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalovaná.

18. Upozornila, že od začiatku konania namietala rozsah a výšku bezdôvodného obohatenia a za týmto účelom predložila súdu relevantné dôkazy. Bolo sporné, že nie všetky nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu sú zastavané cestou. O tom svedčí aj vyjadrenie vo veci mimosúdnej dohody, ktorý zaslala súdu prvej inštancie listom dňa 17.12.2020. Preto sa nestotožňuje s argumentáciou súdu prvej inštancie, že svoje tvrdenia nepreukázala a zostali len v teoretickej rovine. Z napadnutého rozsudku vyplýva, že aj v rámci mimosúdnej dohody navrhovala žalobcovi vypracovať nový geometrický plán, ktorý oddelí pozemky pod cestným telesom, a následne vypracovanie znaleckých posudkov za účelom určenia nároku na majetkovoprávne vysporiadanie po pridelení finančných prostriedkov zo strany Ministerstva dopravy.

19. Ďalej uviedla, že súd prvej inštancie skonštatoval, že bolo zistené, že k zápisu do katastra nehnuteľností bol pripojený aj geometrický plán č. XX/XXXX a geometrický plán č. XX/XXXX. Žalovaná mala za to, že súd prvej inštancie nemohol bez ich preštudovania skonštatovať, že po vykonanom dokazovaní vyplynulo, že užívala v rozhodnom období nehnuteľnosti, ktoré vlastní žalobca. Tiež upozornila, že nie je pravdou, že na pozemkoch žalobcu je postavená cesta, nakoľko parc. č. I. XXXX bola od začiatku sporná a nie je celá zastavaná cestou. Listom zo dňa 03.11.2021, pod spisovou značkou SSC/9388/2021/6432/38408, bola ňou táto skutočnosť preukázaná, keďže to doložila snímkom z mapy, kde je uvedené aj priamo zakreslené.

20. Žalovaná tvrdila, že súd prvej inštancie aj právny zástupca žalobcu uviedol, že súhlasí s návrhom jej zástupkyne, že preukáže svoje tvrdenie ohľadom parc. č. XXX a aby dala vypracovať geometrický plán na parc. č. XXXX F. G. XXXX na odčlenenie pozemkov, ktorý je nezastavaný, resp. zastavaný, za ktorý si uplatňuje žalobca náhradu titulom bezdôvodného obohatenia. Právny zástupca žalobcu súhlasil, aby preukázala svoje tvrdenia, hoci nemusí to byť vypracovaným geometrickým plánom. Ponechal na jej úvahe, akým spôsobom to vykoná. Na základe tejto skutočnosti bolo vyhlásené uznesenie, pričom súd prvej inštancie jej uložil, aby do 30.11.2021 predložila dôkazy na svoje tvrdenia vo veci parc. č. XXX, resp. č. XXX/X, č. XXXX a č. XXXX. Za tým účelom pojednávanie zo dňa 07.09.2021 odročil na neurčito.

21. Následne súdu prvej inštancie listom zo dňa 03.11.2021 doručila aj ďalšie dôkazy, a to geometrický plán pod č. XXX-XXXX-X ako dôkaz o tom, že parc. č. XXX/X F. G. XXX/X boli súčasťou parc. č. XXX, pričom v geometrickom pláne je fixkou vyznačená táto skutočnosť, čo vyvracalo tvrdenie žalobcu, že by išlo o inú parcelu s iným súpisným číslom. Ďalej doručila

kúpno-predajnú zmluvu zo dňa 04.02.1973 spolu s platobným poukazom ako dôkaz o úhrade kúpnej ceny. Má za to, že kupujúci Československý štát zastúpený Cestným investorským útvarom v Banskej Bystrici bol v čase uzatvárania zmluvy oslobodený od registrácie zmluvy na Štátom notárstve a že táto povinnosť sa vzťahovala iba na fyzické osoby. Tiež uviedla, že nakoľko bola kúpna cena v plnej výške kupujúcim uhradená, niet pochyb o platnosti a účinnosti zmluvy. Žalovaná tak mala za to, že išlo o riadnu zmluvu a nie o paakt, ako to tvrdil žalobca.

22. Žalovaná tak namietala, že preukázala všetky skutočnosti, ktoré tvrdila. Považovala za absurdné konštatovanie súdu prvej inštancie, že jej tvrdenia ostali len v teoretickej rovine.

23. Ďalej uviedla k parc. č. XXX/X, že táto bola súčasťou parc. č. XXX, na ktorú bola uzatvorená kúpna zmluva s E. B. z 04.01.1973, a teda ju nadobudla do vlastníctva. V rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že mienila podať určovaciu žalobu, ale do skončenia konania to nespravila. Avšak už na prvom pojednávaní namietala spornosť tejto parcely, a to podaním určovacej žaloby, na čo súd prvej inštancie reagoval, že bude hospodárnejšie a rýchlejšie vyriešiť spornosť ohľadom učenia vlastníctva pozemkov v rámci jedného, tohto konania. Preto žalobu nepodala. S jej návrhom súhlasil aj žalobca. Preto je nesprávne tvrdenie súdu prvej inštancie ohľadom nepodania určovacej žaloby. Práve z týchto dôvodov súd prvej inštancie nariadil dokazovanie ohľadom preukázania vlastníctva sporných parciel, pričom následne odročil pojednávanie na neurčito.

24. Preto žalovaná nesúhlasila s tým, že parc. č. XXX/X je vlastníctvo žalobcu. Súd prvej inštancie nemohol odignorovať právoplatný doklad o prevode pozemkov, ktoré nadobudla a riadne za ne zaplatila, a priznať ich nárok žalobcovi, keď vlastníctvo je sporné. Žalovaná vytykala súdu prvej inštancie, že nestačí tvrdenie, že nehnuteľnosti sú zapísané na liste vlastníctva na žalobcu.

25. Čo sa týka vyvlastňovacieho rozhodnutia, žalovaná namietala, že argument, že dátum je pre súd prvej inštancie nečitateľný, nie je dôvodom, aby bolo neúčinné a malo právne vady. Originál je založený v Štátnom archíve, pričom súd prvej inštancie si ho mohol vyžiadať, prípadne jeho overenú kópiu. Dokonca na kópii tohto rozhodnutia je v pravom rohu napísané málo čitateľné „právoplatnosť“. Žalovaná upozornila, že je podstatné, či štát zaplatil občanom náhradu za ich vyvlastnené pozemky, alebo nie. Toto rozhodnutie tak považovala za platné, nemá žiadne právne vady a nie je podstatné, či v ňom uvedená E. B. v tom čase žila, alebo nie.

26. Podľa žalovanej tak súd prvej inštancie nesprávne priznal žalobcovi uplatnený nárok aj v časti tých pozemkov, ktoré boli sporné, ňou vykúpené, vyvlastnené a ktoré nie sú zastavené cestným telesom.

27. Na tomto základe žalovaná žiadala odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

28. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca.

29. S odvolaním žalovanej sa nestotožnil. Napadnutý rozsudok považoval za vecne správny. Upozornil, že opodstatnenosť svojho nároku preukázal znaleckým posudkom. Žalovaná predložila len fotografie, kde je rukou vyznačené, ktorá časť parciel nemá byť zastavaná cestou. To podľa žalovaného nie je dostatočné. Podľa žalobcu žalovaná nepreukázala žiadnym dôkazom, by si svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnil nedôvodne.

30. Ďalej žalobca upozornil, že žalovanou predložený geometrický plán nepreukazuje, že parc. č. XXX/X bola súčasťou parc. č. XXX, resp. by bola predmetom kúpnej zmluvy s E. v B.. Podľa žalobcu z neho vyplýva pravý opak. Parcela č. XXX/X nemala byť súčasťou odpredaja štátu.

31. Pokiaľ ide o samotnú údajnú kúpnu zmluvu s E. B., argumentácia žalovanej je podľa žalobcu chybná. Nielenže sa netýkala pozemku žalobcu, ale je zrejmé, že E. B. v čase údajného podpisu zmluvy parc. č.

XXX nevlastnila, nakoľko pozemok parc. č. XXX bol odňatý pasienkovému spoločenstvu podľa zákona č. 81/1949 Sb.n.SNR bez náhrady. Takýto postup je neprípustný a odňatie bolo neplatné. V tejto súvislosti je úhrada akejkolvek údajnej kúpnej ceny irelevantná. Navyše, vypustenie podmienky registrácie zmluvy na štátnom notárstve bolo zavedené až od 01.04.1983. Je teda zrejmé, že podľa zákona predtým výnimka neplatila. Žalovaná nepreukázala registráciu na štátnom notárstve. Jej stanovisko na tom nič nemení. Údajná kúpna zmluva s E. B. preto podľa všetkého nespôsobovala právne účinky prevodu vlastníctva vo vzťahu k prejednávanej veci.

32. Tvrdenia žalovanej ohľadom údajného vyvlastňovacieho rozhodnutia sú podľa žalobcu absurdné. Vyvlastňovacie rozhodnutie je zjavne vadné, nečitateľné. Bolo však z neho zrejmé, že bolo vydané desaťročia po smrti údajne vyvlastňovanej vlastníčky parc. č. XXXX, pani B.. Predložené údajné vyvlastňovacie rozhodnutie vôbec nepreukazuje vlastnícke právo žalovanej k jeho pozemkom.

33. Žalobca tak mal za to, že žalovaná uvádzala skutočnosti, ktoré nijako nepreukázala, a predkladala listiny, ktoré neboli schopné jej tvrdenia preukázať. Preto žalobca žiadal odvolací súd o potvrdenie napadnutého rozsudku.

34. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“), bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

35. Žalovaná v odvolaní namietala posúdenie súdu prvej inštancie ohľadom parc. č. XXXX, XXXX, XXX/X a pôvodnej parc. č. XXXX (z ktorej boli odčlenené parc. č. XXXX/XX, XXXX/XXX, XXXX/X, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/X). Pre prehľadnosť sa im odvolací súd venuje postupne.

36. Pri parc. č. XXXX F. XXXX žalovaná nespochybňovala, že ich vlastní žalobca. V odvolaní spochybňovala, že nie sú zastavané cestou v celom rozsahu, ako to tvrdí žalobca. Tvrdila, že to v konaní pred súdom prvej inštancie aj preukázala.

37. S touto námietkou sa odvolací súd nestotožňuje.

38. Je potrebné zopakovať, že žalobca tvrdil, že parc. č. XXXX F. XXXX v jeho vlastníctve sú zastavené cestou žalovanej. Toto skutkové tvrdenie žalobca preukazoval znaleckým posudkom č. X/XXXX vyhotoveným znalcom H. E. I., z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností, ktorý priložil k žalobe. Z tohto znaleckého posudku plynie, že uvedené parcely sú zastavané cestou žalovanej v celom rozsahu. Žalovaná naproti tomu už pred súdom prvej inštancie tvrdila, že tieto parcely nie sú zastavané v celom rozsahu, a preto žalobcovi nepatrí náhrada titulom bezdôvodného obohatenia za nezastavanú časť týchto pozemkov.

39. Na treťom pojednávaní pred súdom prvej inštancie zo dňa 07.09.2021 žalovaná uviedla, že by „dala vypracovať geometrický plán, aby bolo jasné, či obe parcely zahrňujú zastavanú časť žalovaným, resp. by sa odčlenila nezastavaná časť“. Žalobca súhlasil, aby žalovaná preukázala svoje tvrdenia. Následne súd prvej inštancie uznesením na záver tohto pojednávania uložil žalovanej, aby súdu predložila dôkazy na svoje tvrdenia k týmto parcelám, a pojednávanie za týmto účelom odročil na neurčito.

40. Žalovaná následne dňa 29.11.2021 doručila súdu prvej inštancie podanie, kde k týmto dvom parcelám (žalovaná sa vyjadruje aj k parc. č. XXX, k čomu sa odvolací súd ešte dostane) uviedla, že predkladá súdu snímku z mapy, kde je zakreslená táto časť.

41. Na toto podanie žalovanej reagoval podaním žalobca. Namietal, že snímky z mapy nepreukazujú tvrdenie žalovanej. Upozornil, že sa jedná len o rukou vyznačené mapky (č.l. 196 spisu). Žalovanej bolo podanie žalobcu doručené súdom prvej inštancie dňa 22.12.2021. Žalovaná na toto podanie žalobcu nereagovala.

42. Súd prvej inštancie postupoval tak, že predvolal na obe sporové strany na pojednávanie (posledné, štvrté), ktorého termín určil na 19.07.2022. Toho sa žalovaná nezúčastnila, pričom svoju neúčasť neospravedlnila a nežiadala o odročenie pojednávania. Preto súd prvej inštancie vykonal pojednávanie v neprítomnosti žalovanej. Na tomto pojednávaní súd prvej inštancie vyhlásil napadnutý rozsudok.

43. Z uvedeného je podľa odvolacieho súdu predovšetkým zrejmé, že ohľadom tvrdenia, či sú tieto parcely zastavané celkom, alebo len sčasti cestou žalovanej, stáli oproti sebe znalecký posudok predložený žalobcom a snímka mapy predložená žalovanou. Síce odvolací súd postrehol, že súd prvej inštancie stroho skonštatoval, že žalovaná svoje tvrdenie nepreukázala a jej tvrdenia zostali len v teoretickej rovine, no odvolací súd má súčasne za to, že súd prvej inštancie ohľadom týchto parciel rozhodol vecne správne. Totiž otázka, či je pozemok zastavaný cestou, bola v prejednávacom prípade otázkou odbornou. Odborné otázky sú riešené v režime odborného vyjadrenia, resp. znaleckého dokazovania (§ 206 a § 207 CSP). Je tomu tak preto, že súd nemá dostatok odborných znalostí a vedomostí, aby tieto otázky dokázal náležite a presvedčivo zodpovedať sám.

44. Ak preto žalobca na zodpovedanie otázky zastavanosti parciel predložil znalecký posudok, ku ktorému nemala žalovaná ani súd prvej inštancie výhrady (keďže i znalecký posudok podlieha hodnoteniu), tak nemohla tieto expertné znalecké závery spochybníť snímka z mapy s ručne zakreslenými zastavanými časťami dotknutých parciel.

45. Tieto snímky z mapy vypracovala podľa ich záhlavia H. J. E., pričom sa zrejme jedná o zamestnankyňu žalovanej, avšak pre súd nemožno hodnoverne zistiť a preskúmať, či deklarované údaje (teda zakreslenie zastavanej časti) v tejto snímke sú i vecne správne a presvedčivé z toho hľadiska, že zodpovedajú použitej metóde a čerpajú z podkladov, ktoré zodpovedajú aj ostatným vykonaným dôkazom. Z tejto snímky z mapy nie je zrejmé, z čoho zakreslenie vychádza, akou metódou sa postupovalo, aké merania sa aplikovali, a z akých skutkových zistení plynú. Uvedené tak jednoznačne predstavuje zásadný rozdiel oproti znaleckej činnosti, kde, zjednodušene povedané, štát garantuje odbornosť znalcov i dohľad nad ich činnosťou. Pritom „hodnotenie znaleckého posudku ako dôkazu teda spočíva výlučne na jeho presvedčivosti. Hodnotiacia úvaha súdov musí zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a z odôvodnenia rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnym posúdením (§ 220 ods. 2 v spojení s § 393 ods. 2 CSP)“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.09.2023, sp. zn. 4 Cdo 162/2021). Rovnakým kritériom presvedčivosti preto musí byť posudzovaný aj dôkaz, ktorý má zodpovedať odbornú otázku, a teda i žalovanou predložená snímka z mapy. A toto kritérium na posúdenie presvedčivosti pri snímke z mapy absentuje.

46. Nemenej podstatné je i to, že znalec musí byť nezaujatý podľa § 11 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch, keďže znalec je vylúčený, ak možno mať pre jeho pomer k veci, k zadávateľovi alebo k inej osobe, ktorej sa úkon týka, pochybnosť o jeho nezaujatosti (na čo následne reflektuje aj § 59 CSP). To predstavuje ďalší dôvod, prečo v tomto prípade nemôže snímka z mapy predložená žalovanou oproti znaleckému posudku obstáť. Pri vypracovaní tejto snímky mapy je nezaujatosť sporná, keďže (zrejme) zamestnankyňa žalovaného túto vyhotovila na preukázanie tvrdenia žalovanej. Znalec naproti tomu vyhotovil znalecký posudok bez vzťahu k sporovým stranám, t.j. nezaujato. Preto jeho závery požívajú väčšiu váhu.

47. Navyše odvolací súd podotýka, že z vyššie uvedených časových súsledností je zrejmé, že žalovaná mala možnosť svoje tvrdenia preukázať relevantnými dôkazmi. Avizovala na predposlednom treťom pojednávaní zadanie vypracovania geometrického plánu, čomu súd prvej inštancie vyšiel v ústrety odročením pojednávania práve za týmto účelom, avšak napokon žalovanou tvrdené nenastalo. Ďalej mala žalovaná poskytnutý veľkorysý časový priestor na preukázanie svojich tvrdení (medzi predposledným a posledným pojednávaním uplynulo viac ako 10 mesiacov; a medzi spochybnením snímky z mapy žalobcom a posledným pojednávaním uplynulo viac ako 7 mesiacov).

48. Vzhľadom na uvedené bol vecne správny záver súdu prvej inštancie ohľadom toho, že žalovaná nepreukázala úplnú nezastavanosť parc. č. XXXX F. XXXX.

49. Pri parc. č. XXX/X žalovaná namietala, že táto vznikla odčlenením z parc. č. XXX. Upozornila, že parc. č. XXX/X nevlastní žalobca, ale ona sama, keďže jej právny predchodca, Československý štát, kúpil túto parcelu od E. C. K. B. kúpnu zmluvou zo dňa 04.01.1973. K tomuto tvrdeniu priložila geometrický plán z roku 1970.

50. Odvolací súd nesúhlasí ani s touto odvolacou námietkou žalovanej.

51. Ako to správne uviedol súd prvej inštancie, parc. č. XXX/X vlastní podľa katastra nehnuteľností žalobca (teda ide o evidovaný stav). Žalovaná k svojmu tvrdeniu o vlastníctve tejto parcely doložila kúpnu zmluvu a geometrický plán, avšak neozrejmla, prečo k tejto parcele neseď evidovaný stav katastra nehnuteľností, žalovaná súdu neozrejmla, akým spôsobom sa parc. č. XXX/X ocitla vo vlastníctve žalobcu podľa jej názoru nesprávne. Nepostačuje tvrdenie žalovanej z podania doručeného súdu prvej inštancie dňa 29.11.2021 (ktorým hodlala preukázať svoje vlastnícke právo k tejto parcele), že geometrický plán z roku 1970 je dôkaz o tom, že parc. č. XXX/X F. XXX/X boli súčasťou parc. č. XXX, pričom v geometrickom pláne „je fixkou vyznačená táto skutočnosť“. Z predloženej kúpnej zmluvy zo dňa 04.01.1973 je totiž zrejme, že predmetom prevodu medzi Československým štátom, zast. Cestným investorským útvarom v Banskej Bystrici a E. L. B. mala byť parc. č. XXX, avšak zo žalovaným predloženého geometrického plánu č. XXX-XXXX-X zo dňa 30.09.1970 vyplýva, že z predmetnej parcely mali byť už v roku 1970 vytvorené nové parcely, a to parc. č. XXX/X a parc. č. XXX/X. Žalovaná v konaní tieto skutočnosti nijako neozrejmla a nevysvetlila. Pokiaľ žalovaná tvrdila, že stav evidovaný v katastri nehnuteľností nezodpovedá stavu skutočnému, ležalo na nej dôkazné bremeno ohľadom tohto svojho tvrdenia. Uvedené tak i podľa odvolacieho súdu neuniesla.

52. Odvolací súd v tejto súvislosti má za to, že je bez právneho významu tvrdenie žalovanej, že nepodala určovaciu žalobu ohľadom tejto parcely kvôli súdu prvej inštancie, ktorý deklaroval, že bude hospodárnejšie a rýchlejšie, ak sa otázka vlastníctva tejto parcely prejedná v tomto konaní. Nie je odvolaciemu súdu celkom zrejme, čo sa snaží žalovaná touto námietkou preukázať, keď žalovanú ani uvedené konštatovanie súdu prvej inštancie nezbavilo možnosti (a povinnosti) preukázať ňou tvrdené vlastnícke právo k tejto parcele, čomu súd prvej inštancie vytvoril aj adekvátny procesný priestor.

53. Pokiaľ ide o pôvodnú parc. č. XXXX, z ktorej boli odčlenené parc. č. XXXX/XX, XXXX/XXX, XXXX/X, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/X, k tejto žalovaná v odvolaní namietala, že bola vyvlastnená predloženým vyvlastňovacím rozhodnutím. Namietala tak, že tieto parcely nevlastní žalobca, hoci sú evidované v katastri nehnuteľností na neho, lež ona sama. Odvolacie námietky žalovanej spočívali v tom, že argument, že dátum je pre súd prvej inštancie nečitateľný, nie je dôvodom, aby rozhodnutie bolo neúčinné a malo právne vady. Žalovaná poukázala na to, že originál rozhodnutia je založený v Štátnom archíve, pričom podľa jej názoru si ho súd prvej inštancie mohol vyžiadať, prípadne jeho overenú kópiu, poukázala na to, že dokonca na kópii tohto rozhodnutia je v pravom rohu napísané málo čitateľné „právoplatnosť“. Žalovaná upozornila, že je podstatné, či štát zaplatil občanom náhradu za ich vyvlastnené pozemky, alebo nie. Toto rozhodnutie tak považovala za platné s tým, že nemá žiadne právne vady a nie je podstatné, či v ňom uvedená E. B. v tom čase žila, alebo nie.

54. Odvolací sa s týmito odvolacími námietkami žalovanej nestotožnil.

55. Súd prvej inštancie ustálil, že dátum uvedeného vyvlastňovacieho rozhodnutia je 02.07.1981. Žalovaná však odvolaním nespochybňuje, že súd prvej inštancie tento dátum rozhodnutia ustálil nesprávne, z čoho možno vyvodit' jedine to, že tento dátum vydania rozhodnutia považuje za správny aj žalovaná. Preto nie je namieste námietka žalovanej, že súd prvej inštancie si mal originál rozhodnutia vyžiadať zo štátneho archívu.

56. Je pritom irelevantné, či štát uhradil občanom v tomto vyvlastňovacom rozhodnutí náhradu za vyvlastnenie ich pozemkov. A to pre to, že súd prvej inštancie zistil, že v čase vyvlastňovacieho rozhodnutia už viac ako 20 rokov nežila vtedajšia vlastníčka pôvodnej parc. č. XXXX, a preto podľa súdu prvej inštancie nemohlo vyvlastňovacie rozhodnutie nadobudnúť ohľadom tejto parcely právoplatnosť (keďže nemohlo byť doručené aleboj osobe a právoplatnosť sa odvíja od doručenia rozhodnutia). Tento záver žalovaná odvolaním nespochybnila a nenamietala. Práve na tomto závere súd prvej inštancie založil právne vady uvedeného vyvlastňovacieho rozhodnutia. Zvrátiť posúdenie súdu prvej inštancie o absencii právoplatnosti nemôže podľa odvolacieho súdu strohá zmienka žalovanej o tom, že na tomto rozhodnutí sa nachádza rukou napísané „právoplatnosť“.

57. Preto súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že žalovaná nepreukázala svoje vlastnícke právo k pôvodnej parc. č. XXXX.

58. K iným pozemkom, za ktoré žiadal žalobca vydanie bezdôvodného obohatenia od žalovanej, sa žalovaná v odvolaní nevyjadrovala a nevzniesla žiadne odvolacie námietky.

59. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je tak vecne správny, a to i v závislom výroku o náhrade trov konania, ktorú súd prvej inštancie posúdil podľa zásady úspechu v konaní.

60. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP).

61. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanej, keďže bol v odvolacom konaní plne úspešný. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov bude rozhodovať súd prvej inštancie.

62. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).